

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 109/2022 van 3 juni 2022

Betreft: Adviesaanvraag over bepaalde artikelen van het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 16 maart 1803 op het notarisambt en tot invoering van een tuchtraad in het Gerechtelijk Wetboek (CO-A-2022-105)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Aanwezig: de heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Vincent Van Quickenborne, minister van Justitie en bevoegd voor de Noordzee, ontvangen op 28 april 2022;

Gelet op de bijkomende informatie ontvangen op 19 mei 2022;

Brengt op 3 juni 2022 het volgende advies uit:

I. Onderwerp van de aanvraag

1. De minister van Justitie vraagt het advies van de Autoriteit over de artikelen 19, 66, 83, 85, 100, 110, d) en g) van het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 16 maart 1803 op het notarisambt en tot invoering van een tuchtraad in het Gerechtelijk Wetboek ("hierna het voorontwerp").

II. Onderzoek

2. Sommige verwerkingen van persoonsgegevens die het voorontwerp van wet regelt, zijn een ernstige inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen of vormen een risico voor deze rechten en vrijheden omdat het gaat om een verwerking op grote schaal van patrimoniale gegevens van de betrokkenen (centraal register der grossen) of een verwerking van gevoelige gegevens met betrekking tot een ingebrekestelling in een tuchtdossier dat in der minne is afgesloten (register van de minnelijke schikkingen) of de anonieme bekendmaking onder de beroepsleden van een register van de uitgesproken veroordelingen tot een tuchtstraf of de verwerkingen van gegevens die impact hebben op de vrije beroepsbeoefening (tuchtprocedure tot preventieve schorsing van een beroepsbeoefenaar om zijn functies uit te oefenen).

a. Register der grossen (artikel 19 van het voorontwerp)

3. Artikel 19 van het voorontwerp vult artikel 26 van voornoemde wet van 1803 verder aan als volgt:
«De aflevering van een grosse in elektronische vorm overeenkomstig artikel 25, derde lid, neemt de vorm aan van een neerlegging in een centraal register der grossen, dat wordt beheerd door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat en waarvan de modaliteiten, de wijze en voorwaarden van inrichting, beheer en organisatie en de toegang worden bepaald door de Koning».
4. Volgens de toelichting bij deze ontwerpbeeping houdt de reden voor de oprichting van dit centraal register der grossen verband met het risico dat notariële akten in elektronisch formaat gemakkelijk kunnen worden gekopieerd (in vergelijking met akten in papieren formaat, die procedures ter bestrijding van kopiëren/vervalsing bevatten, zoals de afdruk van het stempel van de notaris als bedoeld in artikel 27 van voornoemde wet van 1803) en met het in artikel 26 van dezelfde wet bedoelde wettelijke verbod om meer dan één grosse uit te reiken voor dezelfde schuld (tenzij daartoe gemachtigd bij beschikking van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg).
5. Aangezien artikel 25 van voornoemde wet van 1803 voorziet in de mogelijkheid om grossen in elektronische vorm uit te geven en deze grossen aldus de gekwalificeerde elektronische

handtekening van de notaris in de zin van de Europese Eidas-verordening moeten bevatten, vraagt de Autoriteit zich af of het wel nodig is een centraal register der grossen op te zetten¹. Gevraagd hiernaar, antwoordde de afgevaardigde van de minister dat (de Autoriteit vertaalt): *«de identieke kopie aan het origineel inherent is aan elektronische documenten. Een voorbeeld: de notaris maakt de grosse op zijn computer en ondertekent het elektronisch. hij stuurt deze grosse per e-mail naar zijn cliënt. Op dit moment bestaan er 3 identieke kopieën van het elektronische document: in de map op de computer van de notaris, in zijn verzonden e-mails en in de e-mailbox van de cliënt. De cliënt stuurt het document verder door (de grosse) aan een deurwaarder. Dat zijn nog eens twee identieke kopieën. Stelt u zich dan eens voor dat een schuldeiser te kwader trouw de elektronische grosse naar verschillende deurwaarders zou sturen, om verschillende betalingen van dezelfde schuld te verkrijgen. Om dit te voorkomen geldt er een algemeen verbod op de uitgifte van meer dan één grosse voor dezelfde akte, en dit is wat wij met elektronische forfaitaire grossen willen voorkomen door ze op één plaats te centraliseren (het centraal register der grossen) en te voorkomen dat ze vrij in omloop zijn (wat intrinsiek gelijk zou staan met een oncontroleerbare vermenigvuldiging)»*. Uit deze informatie blijkt dat de auteur van het voorontwerp van wet met de oprichting van een centraal register der grossen² veeleer het risico van het elektronisch kopiëren van een grosse wil beschermen dan het risico van een gemakkelijke toegang op afstand tot een elektronische grosse (in vergelijking met papieren grossen die zijn voorzien van antikopieer-/antivervalsingsprocedures zoals de afdruk van het stempel van de notaris als bedoeld in artikel 27 van voornoemde wet van 1803). Teneinde de noodzaak van de oprichting van het centraal register der grossen te onderbouwen, wordt aanbevolen de toelichting bij artikel 19 van het wetsontwerp dienovereenkomstig aan te passen.

6. Wat betreft de wijze waarop het centraal register der grossen zal worden opgezet, merkt de Autoriteit op dat de delegatie aan de Koning in artikel 19 van het voorontwerp van wet zeer ruim is en dat zeer weinig van de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens die het bijhouden van dit centraal register en het gebruik ervan zullen vormen, momenteel zijn vastgesteld. In dit verband herinnert de Autoriteit eraan dat artikel 22 van de Grondwet de wetgever verbiedt af te zien van de mogelijkheid om zelf te bepalen welke inbreuken het recht op bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer kunnen beperken, maar een delegatie aan de Koning is niet «in strijd met het legaliteitsbeginsel, mits deze delegatie voldoende

¹ De eis dat de notaris de grosse ondertekent door middel van een gekwalificeerde elektronische handtekening als bedoeld in artikel 3.12 van de Europese EIDAS-verordening impliceert dat de elektronische handtekening van de notaris op zodanige wijze aan de bij die handtekening behorende gegevens (in casu de tenuitvoerleggingsformule en het gecertificeerd afschrift van de akte) moet zijn gekoppeld dat elke wijziging achteraf van die gegevens kan worden opgespoord.

² dat een zeker risico inhoudt met betrekking tot de *ratio legis* van het wettelijk verbod bedoeld in artikel 26 van voornoemde wet van 1803, namelijk om de schuldenaar te beschermen tegen meerdere gedwongen uitvoeringen van dezelfde schuld.

nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de uitvoering van maatregelen waarvan de wezenlijke elementen vooraf door de wetgever zijn vastgesteld»³⁴.

7. Daarom moet in de eerste plaats het concrete doel waarvoor dit centraal register der grossen wordt ingesteld, worden gepreciseerd in artikel 26 van voornoemde wet van 1803, aangezien het niet duidelijk uit voornoemde wet van 1803 kan worden afgeleid. Aangezien elk register met persoonsgegevens moet worden gebruikt overeenkomstig het doel waarvoor het is opgericht, is het met het oog op de rechtszekerheid en de voorspelbaarheid inderdaad wenselijk het ontwerp van artikel 26 van voornoemde wet van 1803 aan te vullen met een precisering van het concrete doel waarvoor dit centraal register is opgericht. De afgevaardigde van de minister verduidelijkte desgevraagd dat (de Autoriteit vertaalt): *«het inderdaad de bedoeling is de levering van een grosse elektronisch toe te staan, uitsluitend aan de partijen bij de akte die een procedure van gedwongen uitvoering wensen in te leiden, met dien verstande dat zij deze grosse verschillende malen zullen kunnen raadplegen, maar dat zij slechts eenmaal ten uitvoer zal kunnen worden gelegd. De gerechtsdeurwaarders zullen uiteraard toegang tot het register moeten hebben indien zij belast zijn met de gedwongen uitvoering en, zodra deze uitvoering heeft plaatsgevonden, zal het register dit moeten vermelden zodat een tweede uitvoering niet mogelijk is»*. Dit doel van het register, namelijk «de toezending van elektronisch opgestelde grossen aan uitsluitend de partijen bij de akte die een gedwongen uitvoeringsprocedure willen inleiden (of aan hun vertegenwoordiger), mogelijk te maken, waarbij passende maatregelen worden genomen ter voorkoming van het risico van meervoudige gedwongen uitvoering van dezelfde schuldvordering», dient daarom uitdrukkelijk in het ontwerpartikel 26 te worden vermeld.
8. Wat betreft de modaliteiten die door de Koning zullen worden voorzien om de uniciteit van een gedwongen uitvoeringsprocedure voor dezelfde schuld te waarborgen, merkt de Autoriteit op dat moeten worden gezorgd voor een toereikend functioneel equivalent van de eenmalige mededeling door de notaris van een op papier opgestelde grosse, met name door de schuldeisende partijen

³ Advies nr. 63.202/2 van 18 april 2018 van de Raad van State gegeven over een voorontwerp van wet "tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, Parl.St. Kamer, 54-3185/001, blz1 21-122.

Zie in dezelfde zin volgende adviezen van de Raad van State:

- Advies 26.198/2, op 2 februari 1998 gegeven over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 11 december 1998 "tot omzetting van de richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens", Parl.St. Kamer 1997-1998, nr. 49-1566/1, 201;
- Advies 33.487/1/2003 van 18 en 20 juni 2002 betreffende een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 22 augustus 2002 "houdende maatregelen inzake gezondheidszorg", Parl.St. Kamer 2002-03, nr. 2125/2, 539;
- Advies 37.765/1/2/3/4, op 4 november 2004 gegeven over een voorontwerp dat geleid heeft tot de programmawet van 27 december 2004, Parl.St. Kamer 2004-2005, nr. 1437/2.

⁴ Zie eveneens Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2010 van 18 maart 2010, punt B.16.1 ; Arrest nr. 39/2013 van 14 maart 2013, punt B.8.1 ; Arrest 44/2015 van 23 april 2015, punt B.36.2; Arrest nr. 107/2015 van 16 juli 2015, punt B.7; Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017, punt B.6.4 ; Arrest nr. 29/2010 van 15 maart 2018, punt B.13.1, Arrest nr. 86/2018 van 5 juli 2018, punt B.7.2.: advies van de Raad van State nr. 63.202/2 van 26 april, punt 2.2.

toe te staan de gerechtsdeurwaarder van hun keuze het exclusieve recht te verlenen om kennis te nemen van hun akte in het centraal register der grossen wanneer zij tot gedwongen uitvoering van hun schuldvordering willen overgaan, en door de transparantie van de raadpleging van grossen in het register der grossen te waarborgen. Aangezien de Koning een dergelijke machtiging niet kan hebben op basis van de voornoemde wet van 1803, vraagt de Autoriteit zich bovendien af of, om het door de auteur van het voorontwerp van wet nagestreefde doel te bereiken het niet nodig zou zijn deze maatregel vergezeld te doen gaan van 1) de invoering van een sanctie tegen elke schuldeiser die verzoekt om gedwongen uitvoering van een schuld die is opgenomen in een grosse wanneer dezelfde procedure reeds loopt en 2) van de verplichting voor elke gerechtsdeurwaarder die naar behoren gemachtigd⁵ is om de grosse te raadplegen, het betrokken centraal register der grossen te raadplegen alvorens een gedwongen uitvoeringsprocedure met betrekking tot deze schulden in te leiden, om na te gaan of een dergelijke procedure niet reeds is ingesteld⁶.

9. Ten tweede is het, om dezelfde redenen, aan de wetgever om de categorieën gegevens te specificeren die in dit register zullen worden opgenomen, overeenkomstig het beginsel van de minimale gegevensverwerking van de AVG, ook al betekent dit dat aan de Koning de taak moet worden gedelegeerd om deze gegevens te specificeren.
10. De vaststelling van de bewaartermijn van de persoonsgegevens in het centraal register der grossen is eveneens een essentieel onderdeel van de verwerking dat door de wetgever moet worden bepaald. Toen de afgevaardigde van de minister hiernaar werd gevraagd, zei hij dat de grosse (de Autoriteit vertaalt): *«in het register moet blijven zolang de in de akte vervatte verplichting het voorwerp kan uitmaken van een gedwongen uitvoering. Rekening houdend met de mogelijk uiteenlopende aard van de in deze akten opgenomen verplichtingen (verplichting tot betaling, verplichting tot levering in natura, verplichting om iets te doen,...), hun respectieve uiteenlopende verjaringstermijnen en de mogelijkheden tot schorsing of stuiting van de verjaring, moet de bewaring noodzakelijkerwijs worden afgestemd op de bewaartermijn van de akte zelf, zoals deze voortvloeit uit artikel 62 van de organieke wet op het notarisambt.»*⁷ De bewaartermijn

⁵ Door de schuldeiser die partij is bij de betrokken akte.

⁶ Tenzij dit reeds bestaat in het huidige positieve recht.

⁷ "Art. 62. De houders van minuten, tabellen en repertoria van notariële akten kunnen deze zodra ze vijftig jaar oud zijn in bewaring geven aan het Rijksarchief in de provincie of het administratief arrondissement waarbinnen hun ambtsgebied gelegen is. Zij dienen deze documenten verplicht in bewaring te geven indien ze meer dan vijfenzeventig jaar oud zijn, behoudens wanneer zij op gemotiveerde aanvraag vrijstelling bekomen van de algemene rijksarchivaris.

Deze bescheiden worden vrij raadpleegbaar na honderd jaar, behoudens vroegere toelating gegeven door de minister van Justitie of zijn gemachtigde.

De minuten, tabellen en repertoria van notariële akten die in bewaring werden gegeven aan het Rijksarchief staan onder toezicht van de algemene rijksarchivaris

Van de in bewaring gegeven minuten wordt bij de overhandiging een inventaris in tweevoud opgemaakt en door de notaris en door de algemene rijksarchivaris ondertekend. Een van de exemplaren wordt als ontvangstbewijs aan de notaris overhandigd.

van de grossen baseren op die van de notariële minuten (origineel van de akte) verwarren met de grosse (enig gewaarmerkt afschrift⁸ van de akte waarop de uitvoeringsformule is aangebracht om de gedwongen uitvoering ervan mogelijk te maken) en lijkt niet in overeenstemming met het beginsel van de beperkte bewaring van de AVG (art. 5.1.e), aangezien het doel van het centraal register der grossen de bewaartermijn van de daarin opgenomen persoonsgegevens moet afbakenen. Indien de Koning dus niet kan voorzien in een bewaartermijn overeenkomstig dit beginsel (hetgeen de auteur van het voorontwerp van wet in de memorie van toelichting moet motiveren), zal aan de Koning de taak moeten worden gedelegeerd een procedure vast te stellen om de schrapping van de inschrijvingen uit het register mogelijk te maken zodra zij niet langer het voorwerp uitmaken van een gedwongen uitvoering⁹.

11. Indien het centraal register der grossen toegankelijk moet zijn voor andere personen dan de partijen bij de akte¹⁰, moeten om dezelfde redenen de lijst van deze personen die het register mogen raadplegen en de voorwaarden waaronder zij dat mogen doen, worden vastgesteld. Een delegatie aan de Koning is mogelijk op voorwaarde dat het concrete doel van dit register duidelijk wordt omschreven in het ontwerpartikel 26 van de voornoemde wet van 1803 (zie hierboven). Elke mededeling van gegevens uit dit register moet immers een vorm van extern gebruik zijn ter bereiking van het wettelijke en rechtmatige doel dat aan de basis ligt van de verwerking die de oprichting van het centraal register der grossen vormt.
12. In dit verband merkt de Autoriteit ook op dat de delegatie aan de koning om de toegang tot het register vast te stellen, moet worden verduidelijkt. De mededeling door de notaris van de inhoud van zijn authentieke akten en de afgifte door hem van de afschriften zijn immers reeds geregeld in artikel 23 van de Ventôse-wet, dat slechts voorziet in mededeling aan de rechtstreeks belanghebbenden bij de akte, hun erfgenamen of rechthebbenden. Het is dan ook meer aangewezen en in overeenstemming met de voormelde beginselen om aan de Koning de taak over te laten de procedure te bepalen volgens dewelke de schuldeisende partijen bij de akte (of hun erfgenamen of rechthebbenden) toegang zullen kunnen krijgen tot de grosse van de akte en om een exclusief recht van inzage toe te kennen aan de gerechtsdeurwaarder van hun keuze.
13. Als waarborg voor de rechten en vrijheden van de betrokken personen ziet de Koning er bovendien op toe dat bij de vaststelling van de modaliteiten voor toegang tot het register, de zoekcriteria binnen het centraal register der grossen worden vastgesteld.

⁸ Tenzij toegestaan bij beschikking van de president van de rechtbank van eerste aanleg (zie hierboven).

⁹ Zelfs indien de schuldeiser gebruik heeft gemaakt van zijn recht om aan de gerechtsdeurwaarder die hij heeft aangesteld, een eenmalig leesrecht te verlenen van de grosse (zie hierboven).

¹⁰ Dit lijkt het geval te zijn aangezien in de toelichting bij het artikel wordt verwezen naar gerechtsdeurwaarders.

14. Ten slotte moet de auteur van het wetsontwerp ervoor zorgen dat het equivalent van de mogelijkheid om met machtiging van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg een nieuwe elektronische grosse af te geven, mogelijk wordt voor langs elektronische weg opgestelde grossen.
15. Wat de keuze betreft om het beheer en het bijhouden van dit register toe te vertrouwen aan de Koninklijke Federatie van het Notariaat, zal een dergelijke aanwijzing haar kwalificatie als verwerkingsverantwoordelijke van het register met zich meebrengen. Artikel 119 van de voornoemde wet van 1803 moet dus worden aangepast. Dit is het geval indien de modaliteiten van de werking van het register der grossen impliceren dat, teneinde de uniciteit van de afgifte van een grosse te waarborgen (in de praktijk tot uiting komend in de exclusiviteit van het inzagerecht dat door de schuldeiser wordt toegekend aan de gerechtsdeurwaarder die belast is met de gedwongen uitvoering), elke schuldeiser die partij is bij de akte waarvoor een grosse is opgesteld, de mogelijkheid zal moeten hebben om aan de Federatie van het Notariaat de identiteit mee te delen van de gerechtsdeurwaarder aan wie hij de gedwongen uitvoering toevertrouwt. De toekenning van een dergelijk niveau van controle over een recht van toegang tot de grosse en de daaruit voortvloeiende uitvoering door de Federatie, impliceert derhalve dat voor deze specifieke verwerking van persoonsgegevens zowel de betrokken schuldeisers als de Federatie als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken zullen moeten worden beschouwd. Indien dit het geval is, moet artikel 119 van de wet op het notarisambt dienovereenkomstig worden aangepast.

b. Register van de minnelijke schikkingen (art. 66 en 100 van het voorontwerp van wet)

16. Artikel 66 van het voorontwerp van wet vervangt artikel 100 van voornoemde wet van 1803 om de inleidende fase van de notariële tuchtprocedure aan te passen aan de nieuwe procedure die bij het voorontwerp van wet wordt ingevoerd.
17. Artikel 100, 8ste lid, van het wetsontwerp voorziet in het bijhouden van een register van minnelijke schikkingen die in het kader van deze tuchtprocedure zijn afgesloten¹¹, en schrijft voor dat de auditeur dit register raadpleegt «*telkens hem een dossier wordt toegewezen*».
18. Gelet op de gevoeligheid van de betrokken verwerking van persoonsgegevens en de aanzienlijke gevolgen voor de rechten en vrijheden van bij tuchtprocedures betrokken notarissen en gerechtsdeurwaarders, is het van belang dat de essentiële elementen van de samenstelling van

¹¹ Er wordt in voorzien dat een klacht of een intrekking van een klacht kan worden geseponeerd of kan worden gevolgd door het inleiden van een tuchtprocedure door zowel de Kamer van Notarissen als het auditoraat. De Kamer van Notarissen of het auditoraat kan ook een minnelijke schikking voorstellen (die een seponering tot gevolg heeft), tenzij de procedure werd ingeleid naar aanleiding van een klacht van een derde of een aanklacht van de procureur des Konings en tenzij «*minnelijke schikking binnen een periode van vijf jaar reeds tweemaal werd toegestaan*».

dit register door de wetgever worden vastgesteld, teneinde de noodzakelijke voorspelbaarheid te waarborgen van de verwerking van persoonsgegevens die met behulp van dit register zal worden verricht.

19. In de eerste plaats moet het doel van het register uitdrukkelijk worden bepaald door de wettelijke bepaling waarbij het is ingesteld. De memorie van toelichting zegt hierover het volgende: «*een minnelijke schikking is een uitzondering en om te vermijden dat bij recidive een minnelijke schikking zou voorgesteld worden moet kunnen nagegaan worden wanneer en waarom in een recente periode de notaris reeds van dit gunstregime genoten heeft*». Het ontwerpartikel 100, 9de lid van voornoemde wet van 1803 bepaalt ook «*een minnelijke schikking kan slechts tweemaal worden toegestaan over een periode van vijf jaar*»¹².
20. In het licht van het bovenstaande lijkt het doel van het register tweeledig te zijn, namelijk enerzijds het auditoraat in staat te stellen eventuele gevallen van recidive op te sporen¹³ (om te beoordelen of een minnelijke schikking kan worden voorgesteld) en anderzijds na te gaan of een minnelijke schikking kan worden voorgesteld zonder de bovengenoemde wettelijke beperking te schenden (art. 100, lid 8, in ontwerp). Desgevraagd verklaarde de afgevaardigde van de minister dat in dit geval alleen het laatstgenoemde doel werd nagestreefd. Daarom moet de memorie van toelichting worden gecorrigeerd door de verwijzing naar het opsporen van gevallen van recidive te schrappen en zal het doel "de naleving te waarborgen van de wettelijke beperking van het maximum aantal minnelijke schikkingen die een notaris mag verrichten" uitdrukkelijk opnieuw worden opgenomen in het ontwerpartikel 100, 9de lid.
21. Ook moet worden gespecificeerd welke categorieën gegevens in dit register zullen worden opgenomen overeenkomstig het beginsel van de minimale gegevensverwerking van de AVG. Gevraagd hiernaar, preciseerde de afgevaardigde dat alleen de volgende categorieën gegevens in dit register zullen worden opgenomen (de Autoriteit vertaalt) : «*identificatiegegevens van de notaris of gerechtsdeurwaarder (naam en voornaam), datum van het schikkingsvoorstel, datum van aanvaarding en betaling van de schikking, opsteller van het schikkingsvoorstel (kamer van notarissen of auditoraat)*». De Autoriteit neemt hiervan akte en bevestigt de overeenstemming ervan met het beginsel van de minimale gegevensverwerking van de AVG. Daarom moet in het ontwerpartikel 100, 9de lid, worden gespecificeerd dat het register van minnelijke schikkingen

¹² De Autoriteit merkt op dat deze bepaling moet worden verduidelijkt, omdat het op basis van de huidige formulering onduidelijk is of de beperking geldt per notaris die "voordeel" heeft gehad bij een dergelijke transactie, dan wel of ook rekening moet worden gehouden met de soorten wanpraktijken die tot de minnelijke schikking hebben geleid. Hiernaar gevraagd; gaf de afgevaardigde van de minister deze uitleg «*het betreft een beperking per notaris of gerechtsdeurwaarder, wat volgt uit het feit dat er geen wettelijke bepaling is dat de beperking geldt m.b.t. het type overtreding*». De Autoriteit is van oordeel dat het in het belang van de rechtszekerheid is dat in artikel 100, lid 8, laatste zin, na de woorden "toegestaan worden" de woorden "door een notaris" worden ingevoegd.

¹³ Dit zou een juridische definitie van dit begrip vereisen met het oog op de toepassing ervan in de desbetreffende tuchtprocedure.

deze categorieën persoonsgegevens zal bevatten. Om het risico van homoniemen te voorkomen, verdient het aanbeveling om, indien beschikbaar, het unieke beroepsidentificatienummer of, bij ontstentenis daarvan, de geboortedatum toe te voegen.

22. Op de vraag wie toegang tot het register zal hebben, antwoordde de afgevaardigde van de minister dat dit "de Kamer van Notarissen en het auditoraat" zullen zijn. Aangezien de Kamer van Notarissen verschillende taken vervult, is het dienstig in artikel 100 te bepalen dat, afgezien van het auditoraat, alleen de personeelsleden van de Kamer van Notarissen die een functie vervullen die dit vereist in verband met de behandeling van tuchtprocedures tegen notarissen, toegang tot dit register zullen hebben.
23. Ten slotte zou het onevenredig zijn indien informatie over wanpraktijken van een notaris voor onbepaalde tijd in dit register zou worden opgenomen en toegankelijk zou worden gemaakt voor de auditeur en voor het personeel van de Kamer van Notarissen wier functie zulks vereist. Daarom moet, mede ter wille van de voorspelbaarheid en om de rechten en vrijheden van de betrokkenen te waarborgen, artikel 100 worden aangevuld met een bepaling waarin de bewaartermijn van de gegevens in het register van minnelijke schikkingen wordt vastgesteld. Gelet op de wettelijke beperking als bedoeld in artikel 100, 8ste lid, en de bovengenoemde doeleinden waarvoor het register wordt ingesteld, lijkt een periode van 5 jaar vanaf de datum van betaling van het bedrag van de transactie in het register voldoende, hetgeen door de afgevaardigde van de minister is bevestigd. Deze bewaartermijn moet bijgevolg uitdrukkelijk worden vastgesteld in ontwerpartikel 100, 9de lid.
24. Aangezien het auditoraat verantwoordelijk is voor het bijhouden van dit register van minnelijke schikkingen en gelet op zijn specifieke taken in het kader van de tuchtprocedure, lijkt deze de verwerkingsverantwoordelijke te zijn als bedoeld in de AVG. Omwille van de voorspelbaarheid zal dit uitdrukkelijk worden bepaald in de bovengenoemde wet van 1803.

c. Interne bekendmaking van tuchtrechtelijke veroordelingen en vaststelling van gedragingen die aanleiding kunnen geven tot een tuchtrechtelijke procedure (art. 83 van het wetsontwerp)

25. Artikel 83 van het wetsontwerp herstelt artikel 424 van het Gerechtelijk Wetboek in een nieuwe formulering. het belast met name de Nationale Kamer van Notarissen en de gerechtsdeurwaarders om over te gaan tot een «*geanonimiseerde interne bekendmaking van alle in kracht van gewijsde gegane veroordelingen*».
26. Op de vraag of met "geanonimiseerde bekendmaking" anonimisering in de zin van de AVG zal

worden bedoeld, d.w.z. de verwijdering uit tuchtrechtelijke beslissingen van elk element (met inbegrip van feitelijke beschrijvingen aan de hand waarvan de betrokkenen opnieuw zouden kunnen worden geïdentificeerd) dat de betrokkenen direct of indirect zou kunnen identificeren, antwoordt de afgevaardigde van de minister bevestigend. Om de betrokken personen garanties te bieden, moet dit uitdrukkelijk in de ontwerpbeplanning worden vermeld.

27. Gelet op de definitie van persoonsgegevens in artikel 4.1 van de AVG¹⁴, moet ervoor worden gezorgd dat aan de vereiste hoge normen voor anonimisering wordt voldaan¹⁵ en dat de gegevens niet eenvoudigweg worden gepseudonimiseerd. In dit verband verwijst de Autoriteit naar advies 05/2014 van de Werkgroep "artikel 29" inzake gegevensbescherming, voorloper van het Europees Comité voor gegevensbescherming, over anonimiseringstechnieken¹⁶, maar vestigt zij de aandacht van de aanvrager op het feit dat het EDPB momenteel bezig is met de herziening van deze richtsnoeren (die tegen het einde van 2022 voor openbare raadpleging zouden worden ingediend).
28. De Autoriteit is ook van mening dat de toelichting bij het ontwerp informatie moet bevatten over de geplande anonimiseringsstrategie (als leidraad voor de verwerkingsverantwoordelijken). Transparantie met betrekking tot de gebruikte anonimiseringsmethode en een analyse van de risico's verbonden aan heridentificatie zijn immers elementen die bijdragen tot een weloverwogen aanpak van het anonimiseringsproces.
29. Met betrekking tot het doeleinde van deze bekendmaking dat erin bestaat « (duidelijk maken) *dat inbreuken niet onbestraft worden gelaten en de nodige aandacht (besteden) aan het verwachte deontologisch gedrag van de beroepsbeoefenaar* »¹⁷, werd aan de afgevaardigde van de minister gevraagd of het in dit geval niet voldoende zou zijn te voorzien in de twee- of driejaarlijkse publicatie van anonieme statistieken waarin alleen het aantal opgelegde tuchtsancties aan notarissen wordt vermeld, alsmede het percentage van de soorten deontologische inbreuken die zijn bestraft en het percentage van het soort opgelegde sancties. Waarop hij het volgende antwoordde « *Nee, gelet op het antwoord onder 3. a.*¹⁸ *kan een zuiver statistische weergave van*

14 Namelijk: «alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon („de betrokkene”); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identifier zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identifier of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon ».

15 De identificatie van een persoon slaat niet enkel op de mogelijkheid om zijn naam en/of adres te achterhalen, maar eveneens op de mogelijkheid om hem te identificeren via een proces van individualisering, correlatie of gevolgtrekking.

16 Dit advies is beschikbaar op het volgende adres: https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp216_nl.pdf

17 Advies van de Raad van State, blz. 24.

18 « *Echter, het algemeen rechtsbeginsel "nullum crimen sine lege" wordt algemeen niet van toepassing geacht op het tuchtrecht. Er bestaat dan ook geen "strafwetboek" van tuchtrechtelijk sanctioneerbare overtredingen. "Ook volgens het Grondwettelijk Hof is het wettigheidsbeginsel van artikel 12, tweede lid van de Grondwet niet van toepassing in tuchtzaken. Daaruit volgt dat de tuchtvordering - die tot doel heeft te onderzoeken of de titularis van een openbaar ambt of van een beroep de deontologische of disciplinaire regels heeft overschreden of afbreuk heeft gedaan aan de eer of de waardigheid van zijn ambt of beroep -*

het aantal tuchtsancties en de onderliggende overtredingen niet volstaan. Het gedrag en de feiten dienen met de juiste nuance te worden overgebracht aan de leden van het korps."

30. Daarom is de Autoriteit van oordeel dat, indien de beschrijving van de feiten in verband met een veroordeling onmogelijk is zonder dat de betrokken notaris of gerechtsdeurwaarder indirect opnieuw kan worden geïdentificeerd, de bekendmaking van de veroordeling achterwege moet worden gelaten of moet volstaan met de vermelding van de relevante rechtsregel.
31. Ten slotte merkt de Autoriteit op dat de vaststelling van dergelijk inbreukmakend gedrag duidelijk bijdraagt tot de bepaling van het doel van de verwerking van persoonsgegevens die moet worden verricht door de tuchtrechtelijke instanties die bevoegd zijn voor de vervolging. Daarom is de vaststelling van de strafbare feiten die notarissen en gerechtsdeurwaarders aan tuchtrechtelijke en andere sancties blootstellen als « *elk gedrag (die) afbreuk doet aan de waardigheid van het notariaat of het gerechtsdeurwaarderskorps of aan zijn plichten verzuimt*» (artikel 424, 1ste en 2de lid in ontwerp) problematisch. Ook al verklaart het Grondwettelijk Hof in zijn arrest waarnaar de afgevaardigde van de minister verwijst in zijn aanvullende informatie dat (vrije vertaling) «*het in artikel 12, 2de lid, van de Grondwet neergelegde legaliteitsbeginsel niet van toepassing is in tuchtzaken*» en dat «*Een tuchtrechtelijke maatregel om na te gaan of de bekleder van een openbaar ambt of beroep de ethische of disciplinaire regels heeft geschonden dan wel de eer of de waardigheid van zijn ambt of beroep heeft aangetast, kan betrekking hebben op schendingen die niet noodzakelijkerwijs aan een nauwkeurige definitie zijn onderworpen*»¹⁹; het stelt in hetzelfde arrest ook dat «*geen enkele grondwettelijke of conventionele bepaling belet de wetgever om met betrekking tot de tuchtrechtelijke status van gerechtsdeurwaarder te bepalen dat een bepaalde gedraging of nalatigheid als een tuchtrechtelijke inbreuk moet worden beschouwd*».
32. Hoewel in tuchtzaken een zekere flexibiliteit moet worden toegestaan, wordt aanbevolen het bedoelde gedrag nauwkeuriger te omschrijven dan met een eenvoudige verwijzing naar «*elk gedrag (die) afbreuk doet aan de waardigheid van het notariaat of het gerechtsdeurwaarderskorps*» indien dat gedrag momenteel niet wordt omschreven door andere wettelijke bepalingen, deontologische codes of naar behoren vastgestelde jurisprudentie die onder de aandacht van de betrokken beroepsorganisaties is gebracht²⁰.

betrekking kan hebben op tekortkomingen die niet noodzakelijk het voorwerp uitmaken van een precieze definitie (GwH 4 februari 2010, P&B 2010, 161)."

¹⁹ Punt B.12 van het arrest.

²⁰ Zie in dit verband EHRM, 9 januari 2013, *Verzoekschrift no 21722/11*, Oleksandr Volkov c. Ukraine, overw. 173 ev.

d. Preventieve schorsing van een notaris of gerechtsdeurwaarder uit de uitoefening van zijn functies en bekendmaking van de staat van inactiviteit van een lid dat uit de uitoefening van zijn beroep is geschorst (art. 85 van het wetsontwerp).

33. Artikel 85 van het voorontwerp voegt een nieuw artikel 426 toe aan het Gerechtelijk wetboek. Deze ontwerp bepaling heeft betrekking op de mogelijkheid voor de tuchtkamer om een notaris of een gerechtsdeurwaarder preventief te schorsen van de uitoefening van zijn functies indien tegen hem een strafrechtelijke of tuchtrechtelijke procedure is ingeleid «*indien er ernstige vermoedens bestaan ten aanzien van de gegrondheid van de ten laste gelegde feiten en er kennelijk gevaar bestaat dat de voortzetting van zijn beroepsactiviteit derden ernstig nadeel kan berokkenen of in belangrijke mate afbreuk kan doen aan de waardigheid van het beroep*», en dit zolang de procedure loopt.
34. Dit ontwerp artikel 426 voorziet herhaaldelijk in de mogelijkheid dat de voorzitter van de tuchtkamer het advies inwint van de Kamer van Notarissen of van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders, zonder dat het doel van dit advies wordt bepaald. Hiernaar gevraagd antwoordde de afgevaardigde van de minister als volgt: «*het is de voorzitter van de tuchtkamer die zijn adviesvraag zal detailleren in het kader van de specifieke zaak. In die zin beperkt de wet niet de inhoud van het mogelijk te vragen advies. Het kan bijvoorbeeld de boekhoudkundige antecedenten betreffen van het betrokken kantoor*». Aangezien deze adviezen de verwerking van persoonsgegevens door de Kamer van Notarissen of de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders zullen vereisen, is het van belang dat het soort analyse dat in het kader van deze adviezen moet worden verricht, wordt bepaald door het ontwerp artikel 426, tenzij dit reeds duidelijk blijkt uit de taken van openbare dienst die aan deze organen zijn opgedragen (hetgeen dan in de toelichting bij dit ontwerp artikel moet worden gemotiveerd). Die nauwkeurigheid draagt bij tot de specifieke en uitdrukkelijke aard van het doel van de verwerking van persoonsgegevens en tot de voorspelbaarheid ervan.
35. Artikel 426, 4de lid, voorziet in de mededeling van de beslissing tot preventieve schorsing aan de betrokkene, aan «*de instantie die bevoegd is om de tuchtprocedure in te stellen of ingesteld heeft, de procureur des Konings, en al naargelang het geval, de Nationale Kamer van Notarissen of de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders*». Op de vraag naar het doel van de mededeling aan de procureur des Konings, antwoordde de afgevaardigde van de minister het volgende: «*dit is in het kader van de algemene toezichtsoverdracht van het parket op de openbare ambtenaren (art. 148 Gerechtelijk Wetboek)*».

36. Artikel 148 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt "*De federale procureur oefent, onder het gezag van de Minister van Justitie, toezicht uit op alle officieren van gerechtelijke politie wanneer zij opdrachten uitvoeren overeenkomstig artikel 144bis. De procureurs-generaal bij de hoven van beroep oefenen in de overige gevallen, onder het gezag van de Minister van Justitie, toezicht uit op alle officieren van gerechtelijke politie en openbare en ministeriële ambtenaren van hun rechtsgebied*".
37. De Autoriteit merkt op dat een dergelijke algemene controlebevoegdheid geen legitimatie vormt voor een systematische mededeling van alle gevallen van preventieve schorsing op grond van ontwerpartikel 426 van het Gerechtelijk Wetboek. Een dergelijke mededeling kan alleen worden gedaan overeenkomstig artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering (WSV), dat bepaalt dat *«Iedere gestelde overheid (...) die in de uitoefening van zijn ambt kennis krijgt van een misdaad of van een wanbedrijf, is verplicht daarvan dadelijk bericht te geven aan de procureur des Konings bij de rechtbank binnen wier rechtsgebied die misdaad of dat wanbedrijf is gepleegd of de verdachte zou kunnen worden gevonden, en aan die magistraat alle desbetreffende inlichtingen, processen-verbaal en akten te doen toekomen»*. Daarom moet de mededeling van de opschortingsmaatregel aan de procureur des Konings uit het ontwerpartikel 426, § 4, worden geschrapt (de mededeling van persoonsgegevens aan de procureur des Konings krachtens artikel 29 van het WSV moet buiten beschouwing worden gelaten, aangezien deze bepaling van het WSV daarin reeds voorziet).
38. Ten slotte voorziet het ontwerp van artikel 426, § 7 en 8, in de bekendmaking van de toestand van inactiviteit ten gevolge van het besluit tot schorsing in de lijsten en tabellen van de beroepsleden die de Nationale Kamer van Notarissen en de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders moeten bijhouden. Toen de afgevaardigde van de minister hiernaar werd gevraagd, verduidelijkte hij dat de oorzaak van de inactieve status van het beroepslid niet in de lijst van inactieven zal worden vermeld en dat alleen de "niet-actieve" status zal worden vermeld. De Autoriteit neemt hier nota van en beveelt aan om, als garantie voor de rechten en vrijheden van de betrokken personen, uitdrukkelijk te bepalen dat de oorzaak van de inactiviteit van de beroepsbeoefenaar in geen geval op de tabel en de lijsten waarnaar wordt verwezen, mag worden vermeld.

e. Gebruik van het rijksregisternummer (artikel 100, d en g van het voorontwerp van wet)

39. Op de vraag voor welke specifieke doeleinden het wetsontwerp in artikel 100 voorziet in het gebruik van het identificatienummer uit het Rijksregister, antwoordde de afgevaardigde van de minister dat deze ontwerpbepalingen uit het wetsontwerp zouden worden geschrapt omdat zij het gevolg waren van een vergissing. De Autoriteit neemt hiervan akte.

**Om deze redenen,
is de Autoriteit van mening**

dat het ontwerp van wet als volgt moet worden aangepast:

1. Verduidelijking in de memorie van toelichting van de motivering van de noodzaak van de oprichting van het centraal register der grossen (overw. 3 tot 5) ;
2. Vaststelling van het doel waarvoor het centraal register der grossen wordt opgericht overeenkomstig overweging 7 ;
3. Bepaling van de categorieën van persoonsgegevens die in dat kader in het centraal register worden opgenomen, overeenkomstig overweging 9 ;
4. Regelen van de bewaartermijn van de gegevens in het register overeenkomstig overweging 10 ;
5. Vaststelling van de gebruikers van het centraal register der grossen overeenkomstig overweging 11 ;
6. Precisering van de delegatie aan de Koning in artikel 26 van het voorontwerp van voormelde wet van 1803 overeenkomstig overweging 12 ;
7. Toekenning van de hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke van het register overeenkomstig overweging 15 ;
8. Bepaling van het doel waarvoor het register van de minnelijke schikkingen wordt opgericht overeenkomstig de overweging en correctie van de toelichting bij het ontwerpartikel 100, 8ste lid, zoals uiteengezet (overw. 19 en 20) ;
9. Vaststelling van de categorieën van persoonsgegevens die in dit register zullen worden opgenomen overeenkomstig overweging 21 ;
10. Vaststelling van de ontvangers van dit register overeenkomstig overweging 22 ;
11. Vaststelling van de bewaartermijn van de persoonsgegevens in dit register overeenkomstig overweging 23 ;
12. Toewijzing van de verantwoordelijkheid voor de verwerking van dit register aan het auditoraat (overw. 24) ;
13. Verduidelijking van het begrip anonimisering van tuchtrechtelijke veroordelingen, bedoeld in

- ontwerpartikel 424 van het Gerechtelijk Wetboek, overeenkomstig overweging 26 ;
14. Toevoeging van een bepaling waarin wordt bepaald dat de bekendmaking van een veroordeling achterwege kan blijven (of kan worden vervangen door de vermelding van de relevante rechtsregel) indien de noodzakelijke beschrijving van de relevante feiten onmogelijk is zonder dat de partijen opnieuw kunnen worden geïdentificeerd, en toevoeging van de vereiste details van de anonimiseringsstrategie in de memorie van toelichting (overw. 15 tot 30) ;
 15. Vaststelling van gedragingen die aanleiding kunnen geven tot een tuchtprocedure op een nauwkeuriger wijze dan door verwijzing naar een inbreuk op de waardigheid van het beroep, indien er geen verwijzing in de toelichting bestaat naar bestaande wettelijke of deontologische bepalingen die dergelijke bijzonderheden bepalen (overw. 31 en 32) ;
 16. Bepaling, in het ontwerpartikel 426 van het Gerechtelijk Wetboek, van het voorwerp van de adviezen die kunnen worden gevraagd aan de Kamers van Notarissen en de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders in het kader van de procedure tot preventieve schorsing van een notaris of gerechtsdeurwaarder in de uitoefening van zijn functies (overw. 34) ;
 17. Schrapping van de mededeling aan de procureur des Konings van beslissingen tot preventieve schorsing, voorzien in ontwerpartikel 426, § 4 van Gerechtelijk Wetboek (overw. 37) ;
 18. Verduidelijking in ontwerpartikel 426, § 6 en 7 van het Gerechtelijk Wetboek dat de oorzaak van de niet-actieve status van de leden van de betrokken beroepen niet zal worden bekendgemaakt (overw. 38).

Voor het Kenniscentrum,

(get.) Jean-Michel Serna - Verantwoordelijke a.i. van het Kenniscentrum